

[Niels Pedersen.]

hus med to lejligheder og lejede den ene ud, så længe børnene var små. Når børnene blev større, flyttede man ind i den udlejede lejlighed, og når børnene var fløjet fra reden og man kunne klare sig med den ene lejlighed, lejede man igen den anden lejlighed ud. Det tør man i dag ikke indlade sig på, og derfor er der i disse huse lejligheder, der kunne lejes ud, hvis der kunne gives fritagelse for huslejovens bestemmelser med hensyn til opsigelse og fastsættelse af huslejen. Mange af dem, der i dag bygger et enfamilieshus, som det står dem i 50 000—60 000 kr. at opføre, kunne ved at bygge for en halv snes tusinde kroner mere få indrettet en lejlighed mere, som kunne lejes ud, og derved kunne det blive mere økonomisk for ejeren at bo i huset. Men så længe de tidligere omtalte restriktioner for huslejen og opsigelsesretten er gældende, tør man ikke bygge på den måde. Jeg henstiller til den højtærede indenrigs- og boligminister at tage disse forhold under velvillig overvejelse.

Jeg afventer med interesse det ændringsforslag, som den højtærede indenrigs- og boligminister omtalte i sin fremsættelsestale, hvorefter selskaber og personer, som indenfor et vist tidsrum påbegynder opførelse af beboelsesejendomme, er berettigede til i deres skattepligtige indkomst at fradrage 1 pct. af ejendommens byggesum hvert år i 10 år.

Retsforbundet er meget betænkeligt ved de store boligstøttelån, der allerede er givet, eller som der er givet tilsagn om. Vi frygter, at det i fremtiden kan blive en stor risiko for staten. Vi er også betænkelige ved de årlige millionrentetab, der er en følge af disse lån. Retsforbundet har hidtil ikke kunnet medvirke til lovene om statens boligstøttelån, men det foreliggende lovforslag er en forbedring af denne lovgivning, så vi er ikke utilbøjelige til i et udvalg at forhandle om det.

Alfred Jensen: Hverken det foreliggende lovforslags indhold eller ministerens fremsættelsestale giver udtryk for den fulde forståelse af boligmanglens katastrofale omfang og dens frygtelige virkninger for dem, den går ud over. Der er intet i fremsættelsestalen, der tyder på, at den fantasi, som ministeren påstod sig i besiddelse af angående forståelsen af de boligløses vanskeligheder, er særlig udviklet, tværtimod, man får indtryk af, at det kun er talstørrelser, enten det så drejer sig om boligbehovet, planlægning af byggeri eller konstatering af, at pla-

nerne ikke er blevet opfyldt, der har ministerens interesse. De menneskelige tragedier, som boligmanglen er skyld i, sporer man ikke noget udtryk for i ministerens tale, ej heller i de planer, han opstiller. De mange tusinder, der er under husvildeforsorg, gør åbenbart ikke noget stort indtryk på ministeren. Det samme gælder de mange tusinde familier, der må klumpes sammen i små lejligheder. Jeg har forgæves spejdet efter en smule forståelse for de mange tusinder, der har slået sig ned i gamle bunkers, i garager eller andet husværk, der ikke er opført med beboelse for øje, og som ikke egner sig dertil, og som der vel heller aldrig bliver gjort forsøg på at lave om til menneskeboliger. Man får af ministerens tal blot det indtryk, at når der bygges 16 000—18 000 boliger om året, så er sagen klaret; for man får det indtryk, at hvis han når at få sine planer for det kommende år opfyldt, vil han sætte sig roligt tilrette bag sit skrivebord og hygge sig med en god samvittighed. Det kan han måske gøre, men det kan de boligløse ikke gøre, og det kan deres pårørende, deres familie og deres bekendte heller ikke gøre, og det drejer sig jo ikke om så få tusinde. Jeg ved ikke, om de tal, der opereres med, er rigtige. Man regner jo med, at der skal 60 000 lejligheder til at dække boligbehovet. Det drejer sig altså om mindst 120 000 personer, der direkte er berørt af manglen på lejligheder, men dertil kommer jo adskillige andre, som også er berørt deraf, så vi kommer vel op på et betydeligt større tal personer, der direkte er interesserede i at få boligmanglen bragt ud af verden.

Til disse tal kommer imidlertid også tallet på de personer, der bor i saneringsmodne lejligheder. For hovedstadens vedkommende har arkitekter regnet ud, at man for at nå en tilfredsstillende løsning alene i Vesterbrokvarteret burde sanere 6 000 lejligheder årlig. Jeg er ikke i stand til at afgøre, om denne beregning holder stik, men jeg ved i hvert fald, at der findes et saneringsbehov udover kvarteret Vesterbro, og jeg tror ikke, jeg tager meget fejl, når jeg siger, at det saneringsbehov, der findes i hovedstadens andre kvarterer samt i en række provinsbyer, er af samme størrelse som det på Vesterbro, enten nu tallet 6 000 stemmer eller ej. Det vil sige, at vi kommer op på et temmelig stort boligbehov. Det, at man under krigen kan have ladet sig bevæge til at indstille saneringen, betyder jo ikke, at man fortsat kan slå sig til ro med, at der intet sker på dette område. Man skal gøre sig klart, at de ejendomme, der allerede er kondemneret i 1938—39, bliver ringere år